

УДК 378.016: 004

Дар'я Вороніна-Пригодій, науковий співробітник
лабораторії зарубіжних систем професійної освіти і навчання,
Інститут професійної освіти НАПН України,
м. Київ, Україна

ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ДО ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕДІА

Анотація. Соціальні медіа відіграють вирішальну роль у сучасній професійній освіті, підвищуючи пізнавальну активність здобувачів професійної освіти, сприяючи співпраці та надаючи реальний навчальний досвід. Їх інтеграція готує здобувачів освіти до цифрових робочих місць і підкреслює актуальність грамотності в соціальних мережах у професійній сфері. Підготовка педагогів професійного навчання до ефективного використання соціальних мереж передбачає реалізацію ряду стратегій: проведення семінарів з професійного розвитку; інтеграція соціальних медіа у навчальну практику; запуск програм наставництва; розроблення науково методичного забезпечення.

Ключові слова: педагог професійного навчання, соціальні медіа, професійна освіта, цифровізація освіти, підготовка педагогів.

Abstract. Social media play a crucial role in modern vocational education by increasing the engagement of vocational learners, facilitating collaboration, and providing real-world learning experiences. Their integration strengthens students' preparation for digital workplaces and emphasizes the relevance of social media literacy in the professional sphere. Training vocational teachers to use social media effectively involves a number of strategies: holding professional development seminars; integrating social media into classroom practice; launching mentoring programs; and developing research and methodological support.

Keywords: vocational teacher, social media, vocational education, digitalization of education, teacher training.

Соціальні медіа відіграють ключову роль у сучасній професійній освіті, підвищуючи пізнавальну активність здобувачів освіти, сприяючи співпраці та надаючи реальний навчальний досвід. Такі платформи, як LinkedIn, пропонують можливості для налагодження контактів, а YouTube і блоги надають доступні навчальні матеріали та галузеву інформацію. Крім того, соціальні медіа сприяють спілкуванню між викладачами та здобувачами професійної освіти, створюючи динамічне навчальне середовище. Їх інтеграція готує здобувачів професійної

освіти до роботи у цифровому суспільстві, підкреслюючи важливість цифрової грамотності в соціальних мережах у професійній сфері.

Викладачі професійного навчання повинні ефективно використовувати соціальні мережі, щоб залишатися актуальними в сучасному освітньому середовищі. Використовуючи такі платформи, як LinkedIn, X(Twitter), Instagram, YouTube та ін., педагоги можуть розширювати свої професійні мережі, отримувати доступ до ресурсів і ділитися зі здобувачами освіти новинами галузі. Соціальні медіа також дозволяють викладачам працювати з різними стилями навчання, сприяючи створенню інтерактивного та динамічного навчального середовища. Крім того, моделюючи відповідальне використання соціальних мереж, педагоги професійного навчання передають майбутнім фахівцям цінні навички цифрового громадянства, готуючи їх до успіху в майбутній кар'єрі.

Впровадження соціальних мереж в освітню практику пропонує безліч переваг, які покращують освітній процес у системі професійної підготовки майбутніх фахівців.

Підвищення пізнавальної активності здобувачів освіти. Платформи соціальних медіа забезпечують інтерактивне та захоплююче навчальне середовище. Інтегруючи соціальні мережі в заняття, викладачі можуть привернути увагу здобувачів освіти і створити більш цікавий освітній процес. Такі функції, як опитування, вікторини та дискусії сприяють активній участі, заохочуючи здобувачів освіти взаємодіяти з матеріалами курсу та один з одним. Крім того, мультимедійний контент, такий як відео, зображення та інфографіка, може зробити складні поняття більш доступними та зрозумілими.

Сприяння співпраці та нетворкінгу. Платформи соціальних мереж слугують віртуальним простором для здобувачів освіти, де вони можуть співпрацювати, обмінюватися ідеями та налагоджувати зв'язки з однолітками і професіоналами з усього світу. Крім того, соціальні мережі сприяють формуванню у здобувачів освіти почуття спільноти, заохочуючи до командної роботи та колективного навчання.

Надання реального навчального досвіду. Соціальні медіа відкривають вікно в реальні середовища та галузеві практики, збагачуючи навчальний досвід здобувачів професійної освіти за межами аудиторії. Слідкуючи за відповідними галузевими лідерами, організаціями та тенденціями на таких платформах, як X(Twitter) та Instagram, здобувачі професійної освіти отримують уявлення про поточні події та найкращі практики у своїх професійних сферах. Крім того, педагоги професійного навчання можуть включати тематичні дослідження, відгуки та історії успіху з соціальних мереж у свої лекції та практичні заняття, ілюструючи, як теоретичні знання перетворюються на практичне застосування. Крім того, такі платформи, як YouTube, надають доступ до навчальних відео, підручників та демонстрацій, що дозволяє здобувачам освіти навчатися у власному темпі та досліджувати різноманітні перспективи.

Використання соціальних мереж в освіті не лише підвищує пізнавальну активність здобувачів професійної освіти, але й сприяє співпраці, налагодженню зв'язків та отриманню реального навчального досвіду. Використовуючи можливості соціальних мереж, освітяни можуть створювати динамічне та інтерактивне навчальне середовище, яке готує здобувачів освіти до успіху в їхніх професійних починаннях.

Разом з тим слід відзначити, що інтеграція соціальних мереж у професійну освіту стикається з кількома проблемами:

по-перше, існує опір з боку викладачів, які звикли до традиційних методів навчання і можуть вагатися щодо використання соціальних мереж як інструменту навчання (вони можуть сприймати їх як такі, що відволікають увагу або як такі, що не мають освітньої цінності);

по-друге, широке застосування платформ соціальних мереж викликає занепокоєння щодо конфіденційності та безпеки, особливо коли вони використовуються в освітніх установах (освітяни повинні орієнтуватися в таких питаннях, як захист даних здобувачів освіти, неприйнятний контент і кібербулінг);

по-третє, багатьом викладачам закладів професійної (професійно-технічної) освіти може бракувати необхідної підготовки та ресурсів для ефективної інтеграції соціальних мереж у свою педагогічну практику (педагоги можуть бути незнайомі з тим, як використовувати соціальні медіа-платформи в освітніх цілях, або їм може бракувати технічних навичок).

Вирішення цих проблем вимагає скоординованих зусиль з боку закладів професійної (професійно-технічної) освіти, державних органів освіти і зацікавлених сторін для надання необхідної підтримки та створення інфраструктури щодо ефективної інтеграції соціальних мереж у професійну освіту. Подолавши ці перешкоди, освітяни зможуть використати потенціал соціальних медіа для покращення результатів навчання здобувачів освіти і підготовки їх до успіху в обраній професії.

Надання можливостей для професійного розвитку, доступу до освітніх ресурсів та постійної підтримки може допомогти педагогам професійного навчання впевнено включати соціальні медіа у свої навчальні програми. Встановлено, що підготовка педагогів професійного навчання до ефективного використання соціальних мереж передбачає реалізацію різних стратегій.

Необхідно проводити семінари та тренінги, щоб розповісти педагогам професійного навчання про переваги соціальних мереж в освіті, про те, як ефективно використовувати різні платформи, а також про найкращі практики інтеграції соціальних мереж у освітній процес. Ці семінари можуть охоплювати такі теми, як створення навчального контенту, організація діяльності онлайн-спільнот та використання соціальних мереж для професійного спілкування [3, с. 97].

Також доречно здійснити інтегрування соціальних медіа в навчальну практику професійної (професійно-технічної) освіти шляхом включення завдань, проектів і заходів, які використовують соціальні медіа-платформи. Заохочення педагогів професійного навчання розробляти навчальні заняття, які використовують соціальні медіа для посилення залучення здобувачів освіти,

співпраці та набуття ними реального навчального досвіду. Узгоджувати використання соціальних мереж з навчальними цілями та результатами, щоб забезпечити їхню цілеспрямовану та ефективну інтеграцію [1, с. 177].

Практично доведена ефективність створення програм наставництва, в рамках яких досвідчені педагоги професійного навчання, що володіють навичками використання соціальних медіа, можуть наставляти та підтримувати своїх колег, які менш знайомі з цими інструментами. Об'єднання педагогів у пари з наставниками може забезпечити персоналізоване керівництво, допомогу у вирішенні проблем і постійну підтримку в процесі інтеграції соціальних мереж у їхню педагогічну практику [2, с. 5-10].

Важливим є розроблення науково-методичного забезпечення та методичних рекомендацій щодо відповідального та етичного використання соціальних мереж у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Ці керівні принципи повинні стосуватися таких питань, як конфіденційність, безпека, етикет в Інтернеті та професійна поведінка. Забезпечити педагогів професійного навчання ресурсами та курсами підвищення кваліфікації щодо дотримання цих рекомендацій та вирішення потенційних проблем, які можуть виникнути під час використання соціальних мереж зі здобувачами професійної освіти [3, с. 99-100].

Впроваджуючи ці стратегії, заклади професійної (професійно-технічної) освіти можуть розширити можливості викладачів використовувати соціальні медіа як цінний інструмент для покращення ефективності освітнього процесу. Забезпечивши необхідну підтримку, навчання та ресурси, педагоги професійного навчання можуть ефективно інтегрувати соціальні медіа у свою практику та створити цікавий і динамічний освітній процес для своїх учнів.

Отже, щоб повною мірою реалізувати переваги соціальних мереж у професійній освіті, заклади професійної (професійно-технічної) освіти повинні приділяти пріоритетну увагу навчанню та можливостям професійного розвитку викладачів. Майбутнє соціальних медіа у професійній освіті є багатообіцяючим, зважаючи на постійний розвиток технологій та еволюцію педагогічних практик.

Оскільки платформи соціальних медіа продовжують розвиватися, викладачі матимуть доступ до все більш різноманітних інструментів і ресурсів для збагачення свого викладання та залучення студентів. Залишаючись в курсі нових тенденцій і передового досвіду, професійна освіта може продовжувати використовувати можливості соціальних мереж для підготовки майбутніх фахівців до успіху в обраній ними кар'єрі.

Список використаних джерел

1. Voronina-Pryhodii D. Particularities of psychological and pedagogical training of vocational educational institutions teachers in Germany. *Professional Pedagogics*. 2023. № 2(27). С. 175-182. URL: <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2023.27.175-182>
2. Ingersoll R., Strong M. The impact of induction and mentoring programs for beginning teachers: a critical. *Review of Educational Research*. 2011. № 2(81). С. 1-64. URL: <http://dx.doi.org/10.3102/0034654311403323>
3. Radkevych V., Pryhodii M., Kruchek V., Voronina-Pryhodii D., Kravets S. Standardisation of vocational teacher training in Ukraine. *Professional Pedagogics*. 2023. № 1(26). P. 94-102. URL: <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2023.26.94-102>